



# Minister Infrastruktury

Znak pisma: DGW-5.054.3.2025  
Warszawa, 05 sierpnia 2025

**Pan**  
**Szymon Hołownia**  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

*Szanowny Panie Marszałku,*

w odpowiedzi na interpelację nr 9938 z 27 maja 2025 r., Posła na Sejm RP, Pana Krzysztofa Piątkowskiego, dotyczącą opóźnień we wdrażaniu dyrektywy ściekowej oraz braku koordynacji międzyresortowej w zakresie gospodarki wodnej, odnosząc się kolejno do poruszonych przez Pana Posła zagadnień uprzejmie informuję, co następuje:

W sprawie aktualnego etapu procesu transpozycji nowej dyrektywy ściekowej do polskiego porządku prawnego, oraz działań planowanych przez Ministerstwo Infrastruktury, celem zapewnienia zgodności z nowymi wymogami dotyczącymi trzeciego i czwartego stopnia oczyszczania ścieków oraz osiągnięcia neutralności energetycznej oczyszczalni, należy zauważyć, że 12 grudnia 2024 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej została opublikowana dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3019 z 27 listopada 2024 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (wersja przekształcona - tzw. nowa dyrektywa ściekowa). Dyrektywa weszła w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym UE, a zatem 1 stycznia 2025 r.<sup>1</sup>. Natomiast transpozycja ww. dyrektywy do prawa krajowego ma nastąpić do 31 lipca 2027 r.

Wymaga podkreślenia, że 5 listopada 2024 r., na posiedzeniu Rady (ECOFIN), na którym głosowano nad przyjęciem dyrektywy ściekowej, Polska, w ślad za stanowiskiem przedstawionym na COREPER I, oraz Węgry - sprzeciwiły się przyjęciu dyrektywy, Estonia wstrzymała się od głosu, natomiast pozostałe państwa członkowskie UE zagłosowały za jej przyjęciem.

Dyrektywa 2024/3019 wprowadza wiele nowych rozwiązań, wymagających zaangażowania innych resortów w przeniesieniu jej postanowień do krajowej legislacji, m.in. w zakresie: neutralności energetycznej oczyszczalni, monitoringu patogenów w ściekach, rozszerzonej odpowiedzialności producentów, czy też gospodarki osadowej.

W związku z tym, podobnie jak na etapie procesu decyzyjnego ww. dyrektywy w Ministerstwie Infrastruktury rozpoczęto wstępne prace przygotowawcze do jej transpozycji.

---

<sup>1</sup> z wyjątkiem art. 12 i 13 oraz załącznika II i IV, które mają być stosowane od dnia 01.08.2027 r.

Aktualnie trwają prace zmierzające do wskazania resortów odpowiedzialnych za wdrożenie poszczególnych przepisów dyrektywy w celu wzmocnienia współpracy w procesie jej transpozycji do prawa krajowego.

W sprawie przygotowania przez Ministerstwo Infrastruktury osobnych wytycznych, dla gmin i przedsiębiorstw wodociągowych, dotyczących realizacji obowiązków wynikających z nowych regulacji, uprzejmie wyjaśniam, iż na obecnym etapie resort infrastruktury nie planuje przygotowania wytycznych dotyczących realizacji obowiązków wynikających z nowej dyrektywy ściekowej. Ministerstwo infrastruktury przewiduje wprowadzenie zmian prawnych w taki sposób, by nie wymagały one dodatkowych instrukcji jak je stosować.

W sprawie podejmowanych przez Ministerstwo Infrastruktury działań w zakresie aktualizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK), w kierunku uwzględnienia nowych wymogów i zgodności z realnymi potrzebami jednostek samorządu terytorialnego, przepisy art. 96 ust. 1-2 ustawy z 20 lipca 2017 r. – *Prawo wodne* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.) stanowią, iż aktualizacji KPOŚK dokonuje się co najmniej raz na 4 lata. Wody Polskie przekazują ministrowi właściwemu do spraw gospodarki wodnej wstępny projekt aktualizacji KPOŚK (AKPOŚK), opracowany w szczególności na podstawie ankiet, o których mowa w art. 96a ust. 1 tejże ustawy. Na podstawie art. 97 ww. ustawy minister właściwy do spraw gospodarki wodnej ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych oraz jego aktualizacje.

Ostatnia, szósta aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (VI AKPOŚK) została przyjęta przez Radę Ministrów 5 maja 2022 r. i ogłoszona w drodze obwieszczenia Ministra Infrastruktury 17 marca 2023 r. w *sprawie ogłoszenia aktualizacji krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* (M.P. z 2023 r. poz. 503) w Monitorze Polskim. Termin przyjęcia VII AKPOŚK przypada zatem na rok 2026.

Wobec konieczności rozpoczęcia prac nad siódmą aktualizacją, w Ministerstwie Infrastruktury zdecydowano o połączeniu ankiety na potrzeby aktualizacji KPOŚK z ankietą sprawozdawczą z realizacji KPOŚK za rok 2024 i przeprowadzenie obu procesów jednocześnie w ramach procedury sprawozdawczej z realizacji ww. programu za rok 2024. W ocenie resortu gospodarki wodnej jest to najbardziej optymalne i efektywne rozwiązanie, zarówno dla Ministerstwa Infrastruktury, jak i Wód Polskich, przygotowujących ten dokument, a także dla gmin przekazujących wymagane informacje. Takie rozwiązanie pozwoli na zgromadzenie w 2025 r. danych potrzebnych do opracowania wstępnego projektu VII AKPOŚK.

Obecnie, w myśl przepisów obowiązującej ustawy Prawo wodne, integralną część Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych stanowi wykaz aglomeracji o równoważnej liczbie mieszkańców wynoszącej co najmniej 2000, zawierający zestawienie niezbędnych przedsięwzięć w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji urządzeń kanalizacyjnych.

Natomiast, w związku z nową dyrektywą ściekową, państwa członkowskie są zobowiązane do przygotowania krajowego programu wdrażania dyrektywy do 1 stycznia 2028 r. Program ten ma obejmować m.in. określenie i zaplanowanie

inwestycji wymaganych do wdrożenia niniejszej dyrektywy w odniesieniu do każdej aglomeracji. Należy przy tym zauważyć że nowa dyrektywa ściekowa obejmuje również aglomeracje od 1 000 RLM.

Mając powyższe na uwadze, w Polsce będą musiały zostać wyznaczone nowe aglomeracje, gdyż zgodnie z nową dyrektywą ściekową obszary aglomeracji o wielkości od 1 000 RLM do 31 grudnia 2035 r. będą musiały być w pełni skanalizowane, a wszystkie ścieki komunalne powstające na ich terenie – poddane wtórnemu oczyszczaniu. Wyznaczenie takich aglomeracji wymaga odpowiedniego dostosowania przepisów krajowych.

Ministerstwo Infrastruktury pragnie zauważyć, że przygotowanie nowego programu wdrażania będzie wymagało wdrożenia pozostałych przepisów dyrektywy, w szczególności odnoszących się do aglomeracji od 1000 RLM.

W sprawie planów Ministerstwa Infrastruktury odnośnie współpracy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w celu wypracowania spójnego systemu wsparcia inwestycji w sektorze wodno-kanalizacyjnym, resort gospodarki wodnej współpracuje z Ministerstwem Klimatu i Środowiska oraz Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FEniKS), który wspiera inwestycje w infrastrukturę wodociągowo-kanalizacyjną, w tym: budowę, przebudowę i modernizację sieci wodociągowo-kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody. Resort infrastruktury uczestniczył w opracowaniu kryteriów wyboru projektów dla programu FEniKS na działania:

- 02.05 Woda do spożycia, typ projektu: Samodzielne projekty dotyczące systemów zaopatrzenia w wodę do spożycia,
- 01.03 Gospodarka wodno-ściekowa, typ projektu: Kompleksowe projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracjach ujętych w KPOŚK, oraz dla działania:
- FENX.02.05 Woda do spożycia. Nowy typ projektu: Samodzielne projekty dotyczące odbudowy systemów zaopatrzenia w wodę do spożycia na obszarach poszkodowanych przez powódź
- FENX.01.03 Gospodarka wodno-ściekowa. Nowy typ projektu: Projekty z zakresu odbudowy systemów gospodarki wodno-ściekowej na obszarach poszkodowanych przez powódź.

Należy zwrócić uwagę, iż za wsparcie sektora wodno-kanalizacyjnego odpowiada Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Fundusz ten oferuje dotacje i pożyczki na realizację inwestycji w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej, w tym na modernizację infrastruktury, budowę nowych instalacji oraz działania na rzecz ochrony wód i zrównoważonej gospodarki wodnej.

W sprawie opinii Ministerstwa Infrastruktury dotyczącej braku jednego systemowego „opiekuna” dla sektora wodno-kanalizacyjnego oraz utrudnień dla skutecznej realizacji zadań publicznych spowodowanych brakiem koordynacji działań resortowych, należy zauważyć, iż zgodnie z ustawą z 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. 2024 poz. 1370), sprawy określenia zasad i warunków zbiorowego zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zbiorowego odprowadzania ścieków obejmuje dział gospodarka wodna, którym kieruje obecnie Minister Infrastruktury.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757), zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gminy. Doprecyzowaniem tej normy prawnej jest art. 7 ust. 1 pkt. 3 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1572, 1907, 1940), który wskazuje, iż zadania własne gminy w szczególności obejmują sprawy wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych. Tym samym na jednostce samorządu terytorialnego spoczywa obowiązek właściwej realizacji tego zadania publicznego, również w przypadku jego realizacji przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.

W sprawie planów Ministerstwa Infrastruktury, dotyczących rewizji zasad wyznaczania aglomeracji, tak aby lepiej odpowiadały rzeczywistym potrzebom rozwoju infrastruktury kanalizacyjnej należy wyjaśnić, iż na gruncie krajowym zasady wyznaczania aglomeracji określa rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586). Zgodnie z § 3 tego rozporządzenia podstawę wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji stanowi szereg dokumentów o charakterze planistycznym, wskazanych w ust. 1 ww. paragrafu. Ponadto, przy określaniu obszaru i granic aglomeracji uwzględnia się wskaźnik koncentracji, zasięg systemu sieci kanalizacyjnej oraz zasięg systemu planowanej do budowy sieci kanalizacyjnej<sup>2</sup>. Nawet sam fakt funkcjonowania sieci kanalizacyjnej na danym obszarze, nie jest zatem wystarczającym czynnikiem przesądzającym o włączeniu takiego obszaru do granic aglomeracji.

Zgodnie z art. 87 ust. 6 ustawy z 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 z późn. zm.) do zmiany obszaru, granic i równoważnej liczby mieszkańców aglomeracji stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wyznaczania aglomeracji, z tym wyjątkiem, że Wody Polskie mogą dokonać uzgodnienia, o którym mowa w ust. 4, mimo braku spełnienia przez aglomerację któregośkolwiek z warunków określonych w art. 87a, jeżeli zmiana aglomeracji ma na celu zmniejszenie stopnia naruszenia przez aglomerację któregośkolwiek z warunków, o których mowa w art. 87a.

Przedmiotowy przepis został wprowadzony do ustawy – Prawo wodne ustawą z 7 lipca 2022 r. o zmianie ustawy – Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1549), której intencją było wzmocnienie obowiązujących instrumentów prawnych w celu spełnienia przez Polskę w pełni wymagań dyrektywy ściekowej, m.in. z uwagi na wystosowanie w 2020 r. przez Komisję Europejską uzasadnionej opinii w związku z uchybieniem zobowiązaniom ciążącym na Polsce na mocy tej dyrektywy.

Wspomnianą regulację dodano m.in. w związku ze stanowiskiem Komisji Europejskiej wyrażonym przez przedstawicieli KE podczas roboczych spotkań dotyczących zarówno toczącego się przeciwko Polsce formalnego postępowania, jak również w związku z projektowaną w tamtym okresie perspektywą finansową UE na lata 2021-2027. Zgodnie z jednoznacznym stanowiskiem KE, aglomeracje w momencie ich wyznaczenia powinny być zgodne z dyrektywą ściekową. Okres przejściowy na ich dostosowanie wyznaczony został zgodnie z postanowieniami Traktatu akcesyjnego Polski do Unii Europejskiej (Załącznik XII) do końca 2015 r. Mając na uwadze stanowisko KE, funkcjonujące

---

<sup>2</sup> § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 27 lipca 2018 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszarów i granic aglomeracji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1586)

aglomeracje powinny zostać dostosowane do wymogów wynikających z dyrektywy ściekowej, natomiast ich rozwój, poprzez dołączanie kolejnych obszarów, powinien następować wyłącznie wtedy, gdy obszary te spełniają już warunki dyrektywy, a ich dołączenie nie wpłynie negatywnie na zgodność funkcjonującej aglomeracji.

Niezależnie od powyższego, w związku z wejściem w życie nowej dyrektywy ściekowej, Ministerstwo Infrastruktury nie wyklucza konieczności przeprowadzenia zmian legislacyjnych w zakresie definicji aglomeracji i sposobu ich wyznaczania.

Odnosząc się do kwestii finansowania gospodarki ściekowej na obszarach poza aglomeracjami podkreślenia wymaga, że istniejące mechanizmy finansowe przewidują możliwość finansowania zamierzeń inwestycyjnych zarówno w aglomeracjach ujętych w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych, jak i na obszarach poza aglomeracjami, przy czym Ministerstwo Infrastruktury nie jest jednostką zarządzającą dla żadnego z funkcjonujących obecnie mechanizmów finansowania tego sektora, jak również nie posiada funduszy umożliwiających uruchomienie dodatkowego mechanizmu wsparcia samorządów w tym zakresie.

Należy jednak wskazać, że Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dalej: NFOŚiGW, planuje uruchomienie programu priorytetowego „*Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji*”, dalej: program. Celem programu jest poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej poza granicami aglomeracji ujętych w KPOŚK. Zgodnie z założeniami NFOŚiGW program, z przewidzianym budżetem w wysokości 100 mln zł, realizowany będzie w latach 2025-2030. Program był przedmiotem konsultacji społecznych<sup>3)</sup> trwających od 19 lutego do 12 marca 2025 r. Szczegółów dotyczących projektowanego programu oraz wyniku konsultacji społecznych może udzielić NFOŚiGW lub Minister Klimatu i Środowiska, który nadzoruje NFOŚiGW.

Ponadto informuję, że inwestycje w gospodarce ściekowej, oprócz finansowania ze środków własnych gminy, mogą być także finansowane z różnych źródeł publicznych – zarówno krajowych i zagranicznych – jak i ze środków prywatnych. Istniejące mechanizmy finansowe przewidują możliwość finansowania zamierzeń inwestycyjnych zarówno w aglomeracjach ujętych w KPOŚK, jak i na obszarach poza aglomeracjami.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą korzystać z następujących źródeł finansowania dedykowanych gospodarce ściekowej.

1. Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (aglomeracje o RLM co najmniej 15 000);
2. Programy Regionalne 2021-2027 (aglomeracje o RLM od co najmniej 2 000 RLM do poniżej 15 000 RLM);
3. Program Priorytetowy NFOŚiGW 1.1 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach;
4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (na obszarach poza granicami aglomeracji);
5. Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (na obszarach poza granicami aglomeracji);
6. Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności:

---

<sup>3)</sup> Konsultacje społeczne programu priorytetowego „*Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji*” zostały ogłoszone na stronie internetowej NFOŚiGW pod adresem <https://www.gov.pl/web/nfosigw/konsultacje-programu-gospodarka-wodno-sciekowa-poz-granicami-aglomeracji>.

- Inwestycja B3.1.1. Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich;
  - Inwestycja B3.4.1. Inwestycje na rzecz zielonej transformacji miast;
7. Wsparcie z budżetu państwa na podstawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
  8. Partnerstwo Publiczno-Prywatne;
  9. Programy Interreg (Południowy Bałtyk, Polska–Ukraina, Litwa–Polska, Europa Środkowa, Region Morza Bałtyckiego);
  10. Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast;
  11. Rządowy program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030;
  12. PFR Fundusz Inwestycji Samorządowych FIZAN;
  13. Samorządowy Fundusz Pożyczkowy;
  14. Międzynarodowe Instytucje Finansowe (Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Rozwoju Rady Europy, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju).

Syntetyczna informacja o źródłach finansowania gospodarki ściekowej, zarówno w aglomeracjach ujętych w KPOŚK, jak i na obszarach poza aglomeracjami, została zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury pod adresem <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/finansowanie-gospodarki-sciekowej>.

*Z poważaniem*

Dokument podpisany elektronicznie przez:  
Z upoważnienia Ministra Infrastruktury  
Przemysław Koperski  
Podsekretarz Stanu